Uchwała Nr XXIII/259/2025
Rady Powiatu w Jaśle
z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030"

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1684) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), Rada Powiatu w Jaśle uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Jaśle.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Powiat Jasielski

Załącznik
do Uchwały Nr XXIII/259/2025
Rady Powiatu w Jaśle
z dnia 30 grudnia 2025 r.

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030”

Jasło, 2025 rok

Spis treści

Wstęp 3

1. Podstawa prawna 5

2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej 6

3. Skala problemu przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego 14

4. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze pomocy i wsparcia dla osób z problemem przemocy domowej w powiecie jasielskim 32

5. Cele, obszary i działania realizacji Programu 39

6. Adresaci Programu 55

7. Sposób realizacji Programu 55

8. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Programu 55

9. Finansowanie Programu 56

Podsumowanie 57

Wstęp

Powiat Jasielski pod względem administracyjnym dzieli się na 10 gmin, w tym gminę miejską – Jasło, gminę miejsko-wiejską – Kołaczyce oraz 8 gmin wiejskich: Brzyska, Dębowiec, Jasło, Krempna, Nowy Żmigród, Osiek Jasielski, Skołyszyn i Tarnowiec. Największą, pod względem obszaru gminą powiatu, jest gmina Krempna (204 km^2), najmniejszą - gmina Brzyska (45 km^2).

W myśl obowiązujących przepisów, każda gmina ma za zadanie podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności w ramach pracy w zespołach interdyscyplinarnych, które powoływane są odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Zadania zespołów określone są w gminnych programach przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Głównym zadaniem zespołów jest tworzenie warunków umożliwiających realizację obowiązków związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań instytucji i służb.

Przemoc domowa to jeden z najpoważniejszych problemów społecznych niosący długoterminowe konsekwencje dla osób jej doświadczających. Doznawanie przemocy zawsze wiąże się z doznawaniem cierpienia i krzywdy. Jest to problem złożony i wieloaspektowy, a skuteczność świadczonej pomocy zależna jest od wiedzy o psychologicznych, prawnych

i społecznych aspektach tego zjawiska. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga systemowego podejścia do problemu, jak również kompleksowych, zintegrowanych oraz interdyscyplinarnych działań, których celem jest zahamowanie zjawiska przemocy domowej – poprzez oddziaływanie profilaktyczne, udzielanie specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy, a także prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Jednym z zadań własnych powiatu wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej jest opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej (art. 6 ust. 3 pkt. 1).

Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030 został opracowany w oparciu o aktualnie obowiązujące akty prawne i uwzględnia wszystkie działania wskazane do realizacji przez jednostki samorządu terytorialnego szczebla powiatowego w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Niniejszy program uwzględnia następujące zasady:

- *każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym, wolnym od przemocy, która jest naruszaniem praw i dóbr osobistych,*
- *człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany,*
- *dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić,*
- *każdy człowiek doświadczający przemocy ma prawo do pomocy prawnej, socjalnej, psychologicznej i medycznej, bez naruszania jego godności osobistej,*
- *każdy człowiek ma prawo do wiedzy potrzebnej do radzenia sobie z przemocą,*
- *każdy człowiek ma prawo do przeciwdziałania przemocy domowej,*
- *każdy człowiek ma obowiązek udzielania pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.*

Głównym celem Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030 jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie powiatu jasielskiego. Program określa również cele szczegółowe oraz kierunki podejmowanych działań w przedmiotowym obszarze.

1. Podstawa prawna

Podstawę prawną do opracowania Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030 stanowią następujące dokumenty:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Jasielskiego na lata 2023-2030 przyjęta Uchwałą Nr XCI/672/2024 Rady Powiatu w Jaśle z dnia 26 kwietnia 2024 roku.

Założenia do Programu opierają się także na następujących aktach prawnych:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej,
- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej *przemoc domowa to „(...) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

a) *narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
b) *naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
c) *powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
d) *ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
e) *istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej*".

Przemoc domowa jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób, czyli osób doznających przemocy, stosujących przemoc oraz jej świadków. Jej skutki są długotrwałe i w sposób istotny wpływają na codzienne funkcjonowanie.

Aktualny stan wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej pozwala formułować treści merytoryczne oparte na przekonaniach i sądach dotyczących przemocy domowej oraz na sposobach jej powstrzymywania, tj.:

- przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla osoby stosującej przemoc,
- przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniana poprzez stereotypowe myślenie, czyli przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
- przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do kontrolowania drugiej osoby,
- przemocy nie można usprawiedliwiać w żadnym przypadku i nigdy nie należy się na nią godzić,
- przemoc ma uwarunkowania kulturowe i obyczajowe, które oparte są na funkcjonujących w społeczeństwie stereotypach, np. na temat ról kobiety i mężczyzny, orientacji seksualnej, rasy,

- osoba stosująca przemoc ponosi odpowiedzialność moralną i prawną za stosowanie zachowań przemocowych.

O przemocy domowej możemy mówić wtedy, gdy zostaną spełnione następujące warunki:

- Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie danej osoby.
- Jedna osoba ma wyraźną przewagę nad drugą – fizyczną, psychiczną, społeczną, czy ekonomiczną.
- Działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej.
- Osoba, wobec której stosowana jest przemoc, doznaje cierpienia i szkód fizycznych oraz psychicznych. Osoba stosująca przemoc naraża swoim zachowaniem zdrowie i życie danej osoby. Natomiast szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe, czy też odroczone w czasie.

Rodzaje przemocy

- **Przemoc psychiczna** - jest podstawą wszelkich form przemocy. Polega na wywieraniu presji na osobę w celu sprawowania nad nią kontroli i podporządkowania jej swojej woli. Jej istotą jest naruszenie godności osobistej. Stanowi podstawę wszelkich innych form przemocy i zazwyczaj z nimi współwystępuje. To umyślne działania wykorzystujące mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie pozytywnego obrazu siebie u osoby doznającej przemocy, obniżenie poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Przejawami tego rodzaju przemocy są: odmowa uczuć, brak zainteresowania, szacunku, nieustanna krytyka, wyśmiewanie poglądów, wyznania religijnego, żądanie posłuszeństwa, narzucanie poglądów, wmawianie choroby psychicznej, kontrola i utrudnianie kontaktów z innymi osobami, zawstydzanie, upokarzanie, wyzywanie, grożenie, ograniczanie snu, jedzenia itp.
- **Przemoc fizyczna** - są to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień. Do tej kategorii zalicza się między innymi: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, uderzanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą dłonią, pięścią lub różnymi przedmiotami, poparzenie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, straszenie bronią lub jej użyciem i inne.
- **Przemoc seksualna** - polega na wymuszaniu niechcianych przez daną osobę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych, np.: przymuszanie do pożycia seksualnego,

wymaganie nieakceptowanych praktyk seksualnych, przymuszanie do seksu z osobami trzecimi, krytyka zachowań seksualnych, wymuszanie sadystycznych form pożycia seksualnego, przymuszanie do oglądania pornografii, zmuszanie do prostytucji, gwałt.

- **Przemoc ekonomiczna** - to działania prowadzące do finansowego uzależnienia osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc, realizowane między innymi w drodze niezaspokajania podstawowych materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, utrudnianie aktywności zawodowej, odbieranie pieniędzy, okradanie, wyliczanie wydatków, itp.
- **Cyberprzemoc** – zachowania przemocowe naruszające prywatność danej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia za pomocą środków komunikacji elektronicznej.
- **Inny rodzaj zachowań**, np. pozostawianie bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności bądź wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb (**zaniedbanie**), czy zmuszanie do picia alkoholu, zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków (**demoralizacja**).

Cykl przemocy domowej

Przemoc domowa jest najczęściej procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii. Osoby dotknięte przemocą domową często doświadczają kilku jej form jednocześnie. To zjawisko, które ma tendencję do powtarzania się według zauważalnej prawidłowości. Leonora E. Walker, amerykańska psycholog, w następujący sposób opisała pojawiające się cyklicznie zdarzenia w związkach kobiet doznających przemocy domowej. Wyodrębniła trzy następujące po sobie fazy procesu:

- **Faza narastającego napięcia** – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych. Na tym etapie dochodzi do rozmaitych incydentów takich, jak np.: przejawy zazdrości, gniewu, kontrolowanie członków rodziny, używanie obraźliwych słów, poniżanie bliskiej osoby. Osoba, wobec której kierowana jest złość za wszelką cenę stara się uspokoić sytuację, często sama obarcza się winą za zachowanie osoby stosującej przemoc. Przyczyny narastającego napięcia mogą tkwić także poza rodziną. Sytuacja staje się napięta, co w konsekwencji prowadzi do wystąpienia zachowań przemocowych.
- **Faza ostrej przemocy** – w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze znajduje upust. Jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne. Wybuchy gniewu mogą

wywołać małe drobiazgi, np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu, czy opóźnienie posiłku. Dochodzi do eskalacji zachowań przemocowych, które mogą objawiać się biciem, kopaniem, grożeniem, duszeniem. Można zaobserwować także silne natężenie agresji słownej. Po zakończeniu wybuchu epizodu przemocy, partnerka często odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność. Najczęściej w tej fazie osoba doznająca przemocy decyduje się na poszukiwanie lub wezwanie pomocy. Jest to ostatni moment, by przerwać cykl przemocy, nim rozpocznie się ona na nowo.

- **Faza miodowego miesiąca** – jest to faza skruchy ze strony osoby stosującej przemoc i czas okazywania dobroci i „miłości". Usprawiedliwia swoje zachowanie, okazuje żal z powodu tego, co się stało i obiecuje, że to już się więcej nie powtórzy. Na nowo zdobywa zaufanie osoby, którą skrzywdził. Jest miły, uczynny. Natomiast osoba doznająca przemocy zwykle wierzy w zapewnienia partnera i wycofuje się z podjętych działań, np. prawnych. Na tym etapie, bez specjalistycznej pomocy, osoba stosująca przemoc nie jest w stanie długo panować nad emocjami i zachowaniem. Ta faza cyklu przemocy domowej ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie w krzywdzącym związku. Buduje złudne nadzieje na zmianę dotychczasowej sytuacji. Najczęściej jednak bywa tak, że faza miodowego miesiąca mija, a pojawia się faza narastania napięcia.

W kolejnych cyklach przemocy domowej zauważalne są krótsze fazy miodowego miesiąca, natomiast wydłużają się fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. Wówczas eskalacja przemocy jest także o wiele większa, a formy przemocy są o wiele bardziej drastyczne. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

Opis cyklu przemocy opiera się na przeżyciach i doświadczenia kobiet doznających przemocy domowej. Mimo, że przemoc kobiet wobec mężczyzn występuje rzadziej niż zjawisko odwrotne, nie można jednak marginalnie traktować sytuacji, w których to mężczyźni są osobami doświadczającymi przemocy ze strony żon czy partnerek. Statystyki nie odzwierciedlają w pełni sytuacji mężczyzn funkcjonujących w przemocowych relacjach, ponieważ zdecydowana większość takich zdarzeń nie jest zgłaszana. Wiąże się to bowiem z panującym w społeczeństwie stereotypowym myśleniem dotyczącym silnego mężczyzny, który doznając przemocy doświadcza wstydu między innymi z powodu niezgodności z męskim wzorcem zachowań. Taka sytuacja jest bardzo dużym wyzwaniem dla profesjonalistów, wymaga niekiedy zmiany własnych stereotypowych reakcji czy uprzedzeń

służących równemu traktowaniu obu płci. Instytucje pomocowe powinny zatem dbać o dostosowanie działań, form i sposobu pomocy do specyfiki klienta – mężczyzny. Zachowanie bezstronności podczas rozpoznawania problemu, właściwe określenie jego charakteru i zakresu pozwala na postawienie właściwej diagnozy, daje szansę na prawidłową ocenę sytuacji i pomoc osobom pokrzywdzonym.

Do czynników ryzyka wystąpienia przemocy domowej zalicza się między innymi:

- izolację społeczną,
- funkcjonowanie rodziny w warunkach długotrwałego stresu społeczno- ekonomicznego,
- doświadczenie przemocy w dzieciństwie,
- zaburzone relacje małżeńskie i rodzinne,
- zaburzenia osobowości,
- niedojrzałość emocjonalną rodziców,
- znaczącą lub całkowitą zmianę stylu funkcjonowania rodziny, np. rozwód, śmierć współmałżonka, ciężka choroba,
- niewłaściwe interakcje z dzieckiem,
- niską akceptację roli rodzicielskiej oraz niski poziom kompetencji rodzicielskich,
- nierealne oczekiwania wobec dziecka oraz jego umiejętności,
- cechy dziecka i historia jego rozwoju, np. niechciane dziecko,
- cechy osobowościowe i problemy psychologiczne rodziców,
- zaburzenia wczesnych kontaktów emocjonalnych z dzieckiem,
- zaburzenia komunikacji interpersonalnej,
- problemy uzależnieniowe,
- cechy strukturalne rodziny, np. wielodzietność, funkcjonowanie rodziny w niepełnej strukturze.

Mechanizmy przemocy domowej

Proces wiktymizacji

Zasadniczą rolę w udzielaniu pomocy i wsparcia osobom doświadczającym traumy odgrywają reakcje społeczne. Wśród osób doznających przemocy domowej dostrzega się występowanie charakterystycznych etapów prowadzących do przyjęcia tożsamości ofiary. Powtarzające się epizody przemocowe i akty maltretowania burzą dotychczasowe przekonania na temat świata

i własnej osoby. U osoby doznającej przemocy obniża się poczucie bezpieczeństwa, wykształca się natomiast negatywny obraz siebie, który jest skutecznie utrwalany przez osobę stosującą przemoc. Zaczynają się wówczas ujawniać zachowania regresywne (infantylizacja zachowań) oraz tendencja do izolowania się od ludzi. Kolejnym etapem jest tzw. etap wtórnego zranienia, który jest wynikiem doświadczania braku reakcji z zewnątrz, nieudzielenia pomocy lub zbagatelizowanie problemu. Osoba doświadczająca przemocy przestaje się bronić przed doznawanymi atakami. Pojawiają się myśli, że jest skazana na funkcjonowanie w przemocowej relacji. Przejmuje więc odpowiedzialność za doświadczaną przemoc poprzez piętnowanie siebie i obarczanie winą za zaistniałą sytuację życiową.

Wyuczona bezradność

Syndrom ten, według L. E. Walker, rozwija się dwufazowo. Na początku dana osoba buntuje się czynnie lub biernie. Kiedy stosowane metody i strategie okazują się nieskuteczne, a partner/ka nadal maltretuje, w osobie krzywdzonej wytwarza się poczucie bezsilności, często wraz ze współistniejącą depresją. Ten stan nazwano mianem wyuczonej bezradności. Twórcą tej koncepcji jest Seligmann, który dowiódł, że powtarzający się uraz doprowadza do apatii i bierności, towarzyszą mu deficyty w sferze motywacji, jak również zakłócenia w obszarze rozwiązywania problemów.

Zjawisko „prania mózgu"

Proces zniewalania psychicznego, który jest podstawą doznawania przemocy, nazywany jest w literaturze „praniem mózgu". W krzywdzącym związku partner/ka próbuje osiągnąć kontrolę nad drugą osobą poprzez: izolację, poniżenie i degradowanie, monopolizowanie uwagi, groźby i demonstrowanie siły, chwilowe okazywanie pobłażliwości. Izolacja społeczna i odcięcie od źródeł wsparcia następuje poprzez kontrolowanie oraz ograniczanie kontaktów osoby doznającej przemocy. Krytykowanie i obrażanie rodziny oraz znajomych, karanie za próby ujawnienia przemocy, to jedne z metod osiągnięcia celu przez osobę stosującą przemoc. Ponadto, nieustannie przeżywany lęk i poczucie winy, osłabiają zdolności osoby doznającej przemocy do przeciwstawienia się przemocy. W ten sposób osoba stosująca przemoc umacnia swoją władzę, a osoba doznająca przemocy pozostaje osamotniona w cierpieniu. To pokazuje, jak bardzo ważne jest udzielane wsparcie osobom doznającym przemocy w trudnych, stresowych sytuacjach i pomoc w zatrzymaniu przemocy.

Syndrom sztokholmski

Pierwszy w historii określenia syndrom sztokholmski użył Nils Bejerot, szwedzki psycholog i kryminolog. Dla opisu silnej więzi łączącej dręczyciela z osobą doznającą przemocy, D. Graham i E. I. Rawlings powołali się właśnie na koncepcję zespołu sztokholmskiego, który polega na wytworzeniu szczególnego przywiązania i identyfikacji z oprawcą. Z perspektywy osoby doznającej przemocy, to partner/ka ma całkowitą władzę nad jej życiem, ponieważ jest izolowana, ma ograniczane kontakty, jest nieustannie kontrolowana oraz upokarzana. Jest zatem całkowicie zależna od osoby stosującej przemoc i odczuwa bezsilność. To oprawca posiada władzę, a wszelkie odruchy dobroci z jego strony odbierane są przez osobę doświadczającą przemocy z wdzięcznością.

Efekt „pułapki psychologicznej"

M. J. Stube wymienia motywy trwania w krzywdzącej relacji:

- „Pułapka psychiczna" – opiera się na spostrzeganiu przez osobę doznającą przemocy własnych inwestycji w utrzymanie związku (w postaci czasu, energii, wypracowanych strategii postępowania) i obawia się, że to wszystko straci, jeśli zrezygnuje z tej relacji.
- „Pułapka lęku" – lęk towarzyszy osobom funkcjonującym w przewlekłym stresie, czyli osobom doznającym przemocy. Towarzyszy im zarówno wówczas, gdy pozostają w danej relacji, jak również wtedy, gdy chcą podjąć decyzję o zmianie.
- „Pułapka sytuacyjna" – osoba krzywdzona szacuje zyski i straty pozostawania w relacji przemocowej i dochodzi do wniosku, że korzyści trwania w związku przewyższają korzyści z rozstania.
- Pułapka powiązana z wyuczoną bezradnością – osobie doznającej przemocy towarzyszy przekonanie, że nie ma wpływu na swoje życie, i zamiast skupiać się na ochronie siebie i zatrzymaniu przemocy, skupia się na opracowaniu strategii pozwalających przetrwać w relacji.

Zespół stresu pourazowego (PTSD)

U osób doznających przemocy obserwuje się między innymi zaprzeczanie, zmniejszenie zainteresowania światem, odrętwienie emocjonalne, objawy depresyjne, podwyższoną pobudliwość, zaburzenia lękowe. PTSD jest następstwem jednorazowego traumatycznego przeżycia, na przykład gwałtu, wypadku, powodzi (uraz typu I) lub sytuacji, w której dana osoba doświadczyła traumy o charakterze chronicznym (uraz typu II). Badania wskazują, że

u ok. 60% kobiet doświadczających przemocy domowej rozpoznano objawy PTSD, natomiast ok. 10% kobiet próbowało odebrać sobie życie.

Mity i stereotypy na temat przemocy domowej

Mity i stereotypy to kulturowo uwarunkowane, silne i często ponadczasowe przekonania gromadzące wiedzę i sposób rozumienia różnych wydarzeń danej społeczności. Wiele z nich, paradoksalnie, sprzyja przemocy, usprawiedliwia ją i postuluje powstrzymanie się od reakcji osób z zewnątrz.

Do najczęściej spotykanych mitów i stereotypów na temat przemocy domowej należą stwierdzenia:

- **W sprawy rodzinne nie należy się wtrącać.**

To przekonanie nakazuje lub sugeruje trzymanie spraw rodzinnych w tajemnicy przed innymi osobami. Zamyka dom przed ingerencją z zewnątrz. To jeden z najpowszechniejszych hamulców powstrzymujących osoby doznające przemocy od szukania pomocy wśród znajomych, sąsiadów, krewnych, policji, specjalistów, itp.

- **Przemoc dotyczy tylko rodzin z marginesu społecznego.**

Doświadczanie przemocy nie jest zależne od statusu społecznego, wykształcenia, majątku, zdarza się także w tzw. „dobrych domach".

- **Oznaką przemocy są widoczne ślady na ciele osób jej doznających.**

W społeczeństwie funkcjonuje przekonanie, że najczęstszą formą przemocy jest bicie: „nikt nikogo nie pobił, więc nie było przemocy", „nie ma śladów - nie ma przemocy". Przemoc fizyczna, która pozostawia ślady na ciele ofiary jest tylko jedną z form przemocy. Z badań wynika, że najczęściej występującą formą przemocy domowej jest przemoc psychiczna, która jest szczególnie dotkliwa i bolesna. Pozostawia głębokie ślady w obszarze funkcjonowania psychicznego człowieka.

- **Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.**

Panuje wszechobecne przekonanie, że jeśli osoba stosująca przemoc przestanie pić alkohol, problem przemocy zostanie rozwiązany. Alkohol jest jednym z czynników „wyzwalających" zachowania agresywne i przemocowe. Osoby stosujące przemoc domową nie zawsze są pod wpływem alkoholu. Nawet, jeśli dana osoba przestanie pić alkohol, nie ma żadnej gwarancji, że przestanie stosować przemoc. Alkohol jest jednym z czynników ryzyka wystąpienia przemocy, nie jest jednak przyczyną przemocy.

- **Osoba doznająca przemocy wyraża na nią zgodę - gdyby było inaczej - odeszłaby od osoby stosującej przemoc.**

Często osoba doznająca przemocy jest tak osaczona i zastraszona, że nie widzi możliwości zmiany swojej sytuacji. Niejednokrotnie problemem jest brak samodzielności finansowej, wsparcia w osobach najbliższych, czy schronienia.

- **Gwałt w małżeństwie/relacji partnerskiej nie istnieje.**

Przemoc seksualna, w tym gwałt, występuje także w małżeństwie lub stałym związku partnerskim.

- **Dla dobra dzieci powinno się znosić wszystko ze strony współmałżonka/partnera.**

Nic nie usprawiedliwia i nie uzasadnia znoszenia przemocy ze strony partnera/partnerki. Dzieci, które są świadkami przemocy domowej, w sposób bezpośredni lub pośredni, także doświadczają przemocy. Dla dobra dzieci należy dążyć do zatrzymania przemocy i pokazania wzorców życia rodzinnego opartych na wsparciu, szacunku, miłości, przyjaźni, życzliwym, dobrym wzajemnym traktowaniu.

- **Osoba doświadczająca przemocy jest sama sobie winna.**

Wokół winy i odpowiedzialności za przemoc narosło wiele nieprawdziwych przekonań i mitów. Jakkolwiek może się to wydawać irracjonalne, bardzo często to osoba doznająca przemocy jest obwiniana za to, co ją spotkało („sama jest sobie winna"). Ten sposób myślenia prowadzi jednak donikąd, ponieważ za przemoc zawsze odpowiedzialność ponosi osoba ją stosująca, niezależnie od sytuacji.

3. Skala problemu przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego

W celu określenia skali problemu, specyfiki zjawiska przemocy domowej, a także efektywnego doboru form pomocy do potrzeb osób zagrożonych przemocą lub uwikłanych w przemoc, przeprowadzono diagnozę skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2020-2024.

Diagnoza została opracowana w oparciu o dane statystyczne udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle, Prokuraturę Rejonową w Jaśle, zespoły interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej z województwa podkarpackiego oraz dane własne Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle

Tabela 1. obrazuje dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Jaśle dotyczące podjętych działań w powiecie jasielskim w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Tabela 1. Działania podejmowane przez Policję w powiecie jasielskim w zakresie procedury „Niebieskie Karty"

Lp.	Działania podejmowane przez Policję w powiecie jasielskim w zakresie procedury „Niebieskie Karty"			ROK				
				2020	2021	2022	2023	2024
1.	**Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A"**			ogółem 253	ogółem 278	ogółem 247	ogółem 238	ogółem 200
	w tym:	Liczba formularzy wszczynających procedurę		181	219	185	199	165
		Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwającej procedury		72	59	62	39	35
2.	**Liczba formularzy „Niebieska Karta – A" według miejsca zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą**			ogółem 253	ogółem 278	ogółem 247	ogółem 238	ogółem 200
	w tym:	miasto		91	84	102	93	73
		wieś		162	194	145	145	127
3.	**Liczba osób doznających przemocy domowej**			ogółem 347	ogółem 361	ogółem 306	ogółem 350	ogółem 410
	KOBIET			224	264	228	211	195
		w tym:	do 65. roku życia	184	221	194	183	169
			od 66. roku życia	40	43	34	28	26
	MĘŻCZYZN			40	48	46	45	59
		w tym:	do 65. roku życia	34	43	40	37	51
			od 66. roku życia	6	5	6	8	8

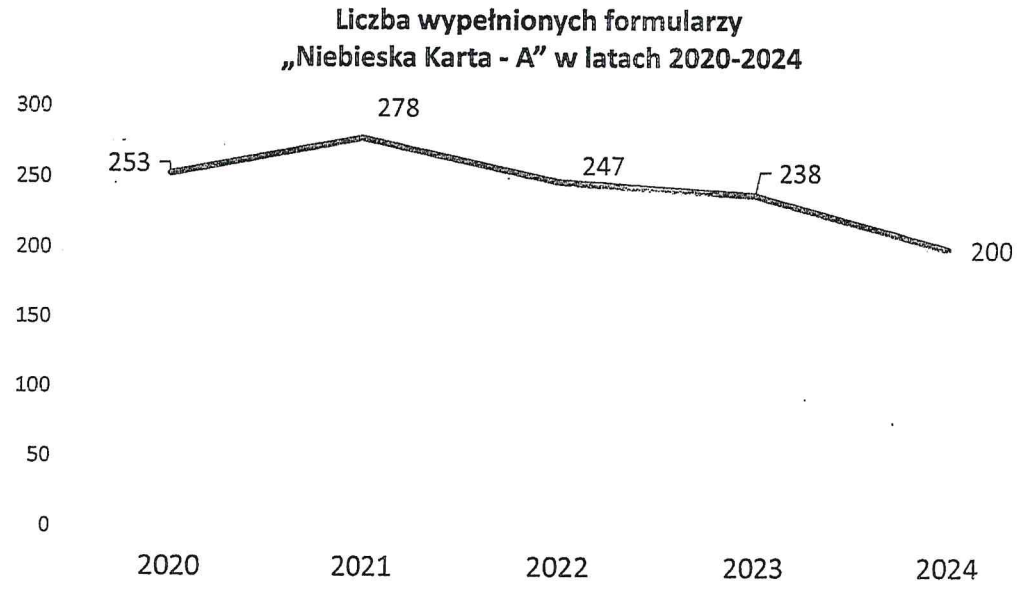
	MAŁOLETNICH			83	49	32	94	156
		w tym:	dziewcząt	29	23	11	46	75
			chłopców	54	20	21	48	81
4.	Liczba osób stosujących przemoc domową			ogółem 257	ogółem 280	ogółem 247	ogółem 245	ogółem 209
	w tym:	KOBIET		23	21	23	36	28
		MĘŻCZYZN		231	258	223	209	181
5.	Liczba zatrzymanych osób stosujących przemoc domową			ogółem 6	ogółem 12	ogółem 28	ogółem 81	ogółem 81
	w tym:	KOBIET		0	0	0	2	3
		MĘŻCZYZN		6	12	28	79	78
6.	Liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu i/lub środka działającego podobnie do alkoholu			ogółem 120	ogółem 136	ogółem 110	ogółem 81	ogółem 85
	w tym:	KOBIET		2	5	3	4	4
		MĘŻCZYZN		118	131	106	77	81
7.	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej			ogółem 0	ogółem 2	ogółem 0	ogółem 0	ogółem 0
8.	Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy							
	przemoc fizyczna			149	151	130	148	133
	przemoc seksualna			11	6	14	9	3
	przemoc ekonomiczna			1	1	0	9	22
	przemoc psychiczna			243	269	248	227	184
	Przemoc podejmowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej			-	-	-	5	14
	Inny rodzaj przemocy			133	110	110	80	24

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Dane przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle przedstawiają liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" z uwzględnieniem szczegółowych informacji na temat osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową. Tabela zawiera między innymi informacje na temat liczby osób, które w trakcie interwencji znajdowały się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, a także liczbę przypadków poszczególnych rodzajów przemocy.

Z danych zawartych w Tabeli 1. wynika, że w roku 2024 nastąpił spadek liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty" w stosunku do lat poprzednich. Dynamikę liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" na przestrzeni ostatnich 5 lat obrazuje Wykres 1.

Wykres 1. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" w latach 2020-2024 przez funkcjonariuszy Policji w powiecie jasielskim.

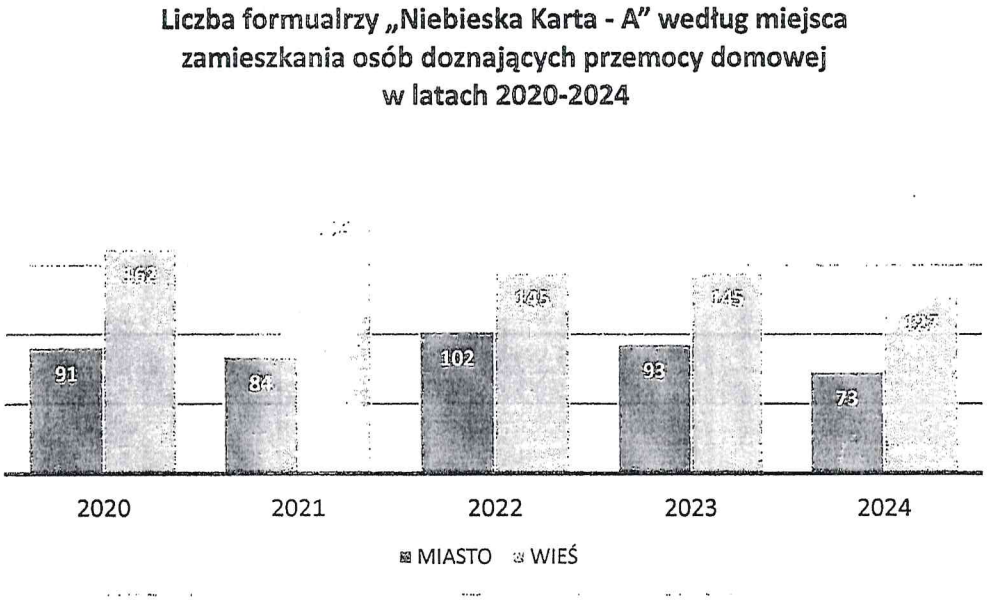
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Przemoc domowa jest problemem występującym niezależnie od miejsca zamieszkania. Dotyczy zarówno osób mieszkających w mieście, jak również osób zamieszkujących obszary wiejskie. Z analizy danych statystycznych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle wynika, że na terenie powiatu jasielskiego zdecydowanie częściej problem przemocy domowej występuje w środowiskach wiejskich. Potencjalną przyczyną takiego stanu rzeczy

może być mniejsza świadomość osób zamieszkujących obszary wiejskie na temat zjawiska przemocy domowej oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach wystąpienia przemocy.

Poniższe dane zaprezentowane na Wykresie 2. wskazują na potrzebę zintensyfikowania oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie problemu przemocy domowej na terenie całego powiatu jasielskiego, a w szczególności w mniejszych miejscowościach, w celu niwelowania problemu przemocy domowej.

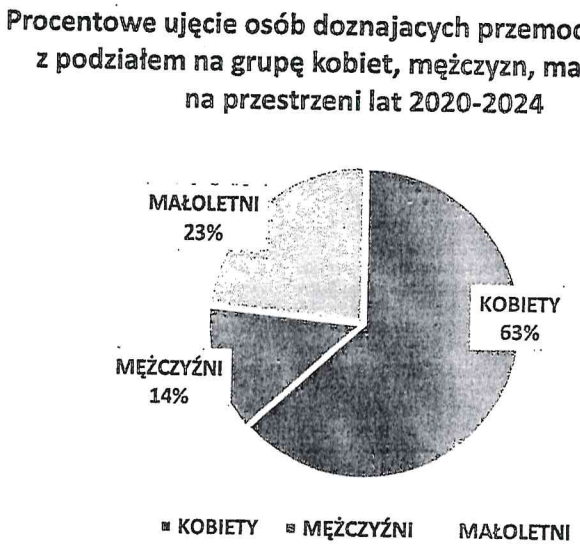
Wykres 2. Liczba formularzy „Niebieska Karta - A" według miejsca zamieszkania osób doznających przemocy domowej w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Zgodnie z danymi statystycznymi udostępnionymi przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle grupą osób najczęściej doświadczających przemocy domowej w powiecie jasielskim są kobiety, w następnej kolejności to mężczyźni i małoletni. Poniższy Wykres 3. prezentuje procentowe ujęcie osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej z podziałem na kobiety, mężczyzn i małoletnich z terenu powiatu jasielskiego na przestrzeni ostatnich 5 lat.

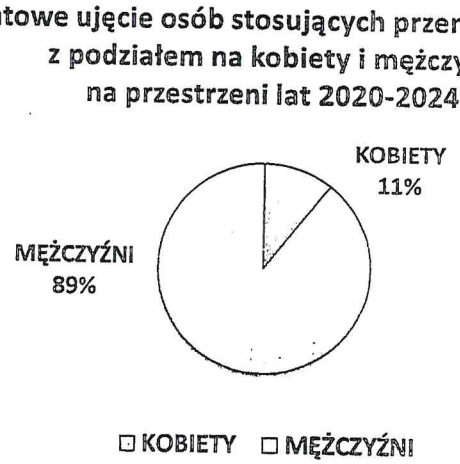
Wykres 3. Procentowe ujęcie osób doznających przemocy domowej z podziałem na grupę kobiet, mężczyzn i małoletnich na przestrzeni lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Zgodnie z powyższym wykresem można stwierdzić, że mężczyźni stanowią grupę osób najrzadziej doznających problemu przemocy domowej i jednocześnie najczęściej odpowiadają za problem przemocy domowej na terenie powiatu, co przedstawia Wykres 4.

Wykres 4. Procentowe ujęcie osób stosujących przemoc domową z podziałem na kobiety i mężczyzn na przestrzeni lat 2020-2024.

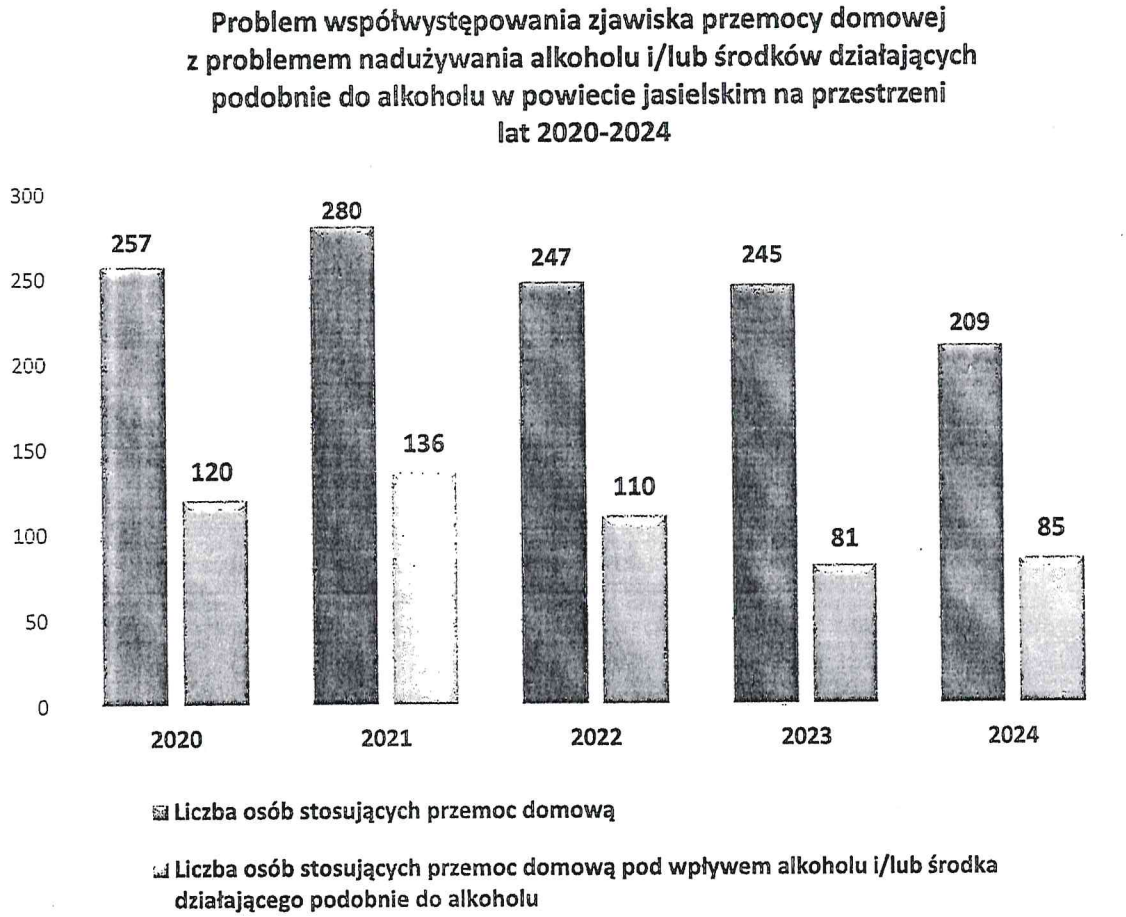
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Problem przemocy domowej często współwystępuje z problemem nadużywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych. Z danych statystycznych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Jaśle wynika, że na przestrzeni lat 2020-2024 niemal połowa osób

stosujących przemoc domową w trakcie interwencji znajdowała się pod wpływem alkoholu lub/i innych środków psychoaktywnych - w okresie 5 lat 532 osoby z 1238 osób.

Skalę problemu współwystępowania zjawiska przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu lub innego środka psychoaktywnego obrazuje kolejny wykres.

Wykres 5. Problem współwystępowania zjawiska przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych w powiecie jasielskim na przestrzeni lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

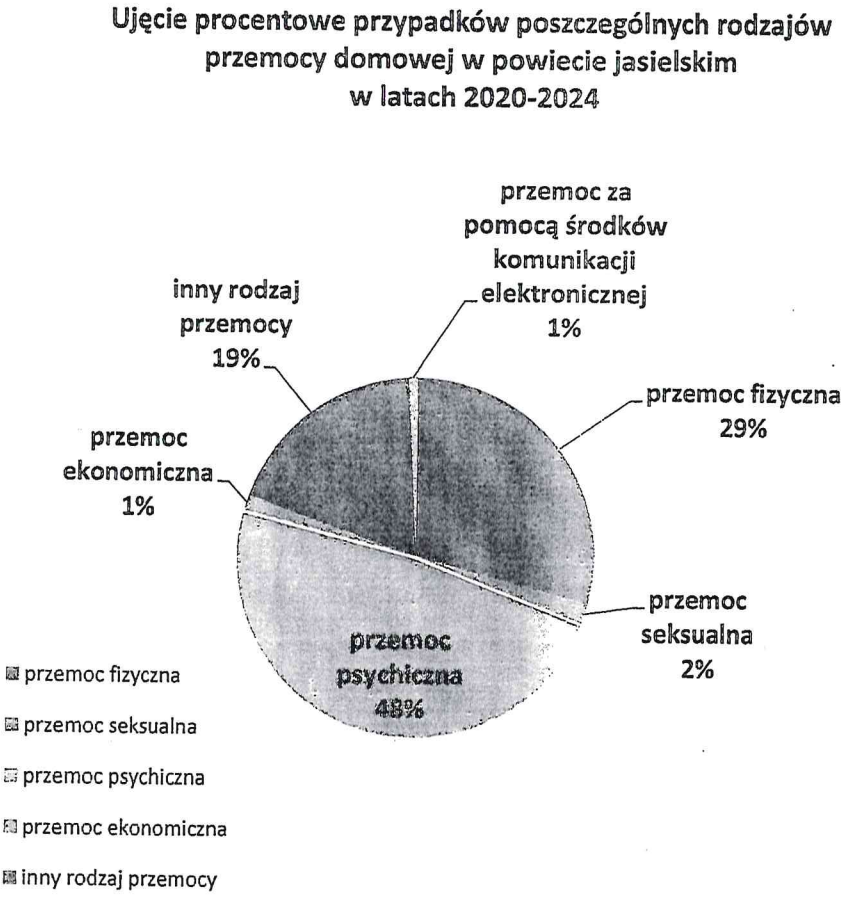
W związku z współwystępowaniem problemu przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu w latach 2020-2024 do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do wytrzeźwienia doprowadzono łącznie 310 osób.

Z danych Policji wynika także, że najczęściej stosowanym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna. Na przestrzeni ostatnich 5 lat na terenie powiatu jasielskiego odnotowano

1171 przypadków wystąpienia przemocy psychicznej. Drugim rodzajem przemocy, który występuje najczęściej jest przemoc fizyczna (711 odnotowanych przypadków), natomiast w następnej kolejności pojawia się przemoc seksualna (43), przemoc ekonomiczna (33) oraz przemoc stosowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej (19). Komenda Powiatowa Policji w Jaśle odnotowała również 457 przypadki przemocy określonej jako „inny rodzaj przemocy".

Dane dotyczące przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w powiecie jasielskim w latach 2020-2024 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 6. Rodzaje przemocy na przestrzenie lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Na powyższym wykresie nie uwzględniono przypadków przemocy stosowanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ponieważ te dane gromadzone są dopiero od 2023 roku, co wynika z nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle

Zgodnie z art. 207 kk: „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15."

Prokuratura Rejonowa w Jaśle corocznie na prośbę OIK w Jaśle udostępnia dane statystyczne dotyczące liczby prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 kk, liczby aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk, a także liczby wniosków o wyrok skazujący w trybie art. 335§1 kpk. Szczegółowe dane przekazywane przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle na przestrzeni lat 2020-2024 przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle.

Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	132	152	174	208	207
Liczba aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk	33	46	35	26	37
Liczba wniosków o wyrok skazujący w trybie art. 335§1 kpk	Brak danych	5	3	4	3

Źródło: dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy, na który składają się między innymi: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia, a także tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zadaniem zespołów interdyscyplinarnych jest koordynowanie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym przede wszystkim diagnozowanie problemu przemocy domowej, realizowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą, w tym działań interwencyjnych, jak również inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Ponadto, zadaniem zespołów jest rozpowszechnianie informacji na temat instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i form udzielanej pomocy. Zespół interdyscyplinarny po otrzymaniu zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej, nie później niż w terminie 3 dni, powołuje grupę diagnostyczno-pomocową w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji.

Poniższa tabela przedstawia dane statystyczne udostępnione przez poszczególne zespoły interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego, które uwzględniają liczbę prowadzonych procedur „Niebieskie Karty" w latach 2020-2024 na terenie Miasta Jasła oraz gmin znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego z wyłączeniem procedur wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle.

Tabela 3. Liczba procedur Niebieskie Karty prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Wykaz Zespołów Interdyscyplinarnych w powiecie jasielskim	Liczba procedur „Niebieskie Karty"				
		2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	Zespół Interdyscyplinarny w Mieście Jaśle	16	20	21	35	46
2.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Brzyska	4	0	6	7	4
3.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Dębowiec	1	0	1	3	1
4.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Jasło	3	5	8	4	13
5.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kołaczyce	1	10	8	10	4
6.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krempna	0	0	0	1	0
7.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Nowy Żmigród	3	2	4	8	3
8.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Osiek Jasielski	0	2	1	2	0
9.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Skołyszyn	3	7	5	8	8
10.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Tarnowiec	2	2	0	1	5
	OGÓŁEM	**33**	**48**	**54**	**79**	**84**

Źródło: dane statystyczne Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu jasielskiego

Analiza danych zawartych w Tabeli 3. pozwala stwierdzić, że w roku 2024, w porównaniu do lat poprzednich, nastąpił wzrost procedur „Niebieskie Karty", które zostały wszczęte przez podmioty inne, niż Policja.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej

Na terenie województwa podkarpackiego funkcjonują 4 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, których celem jest udzielanie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, w tym zapewnienie pomocy w formie schronienia. Z danych uzyskanych bezpośrednio od przedstawicieli specjalistycznych ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie województwa podkarpackiego wynika, że mieszkańcy powiatu jasielskiego bardzo rzadko decydują się na korzystanie z takiej formy pomocy, co obrazują dane przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba osób korzystających z pomocy w formie schronienia w SOW.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba osób doznających przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego, które skorzystały z pomocy w SOW				
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
SOW Gorzyce	0	0	0	0	0
SOW Korytniki	0	0	0	0	0
SOW Lesko	6	2	2	2	4
SOW Nowa Szarzyna	0	0	0	0	3

Źródło: dane statystyczne Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia

W dniu 23 stycznia 2025 roku zostało zaktualizowane porozumienie w sprawie ustalenia zasad współpracy oraz podejmowanych wspólnych działań na rzecz osób doznających przemocy domowej pomiędzy Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, w którego strukturze działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

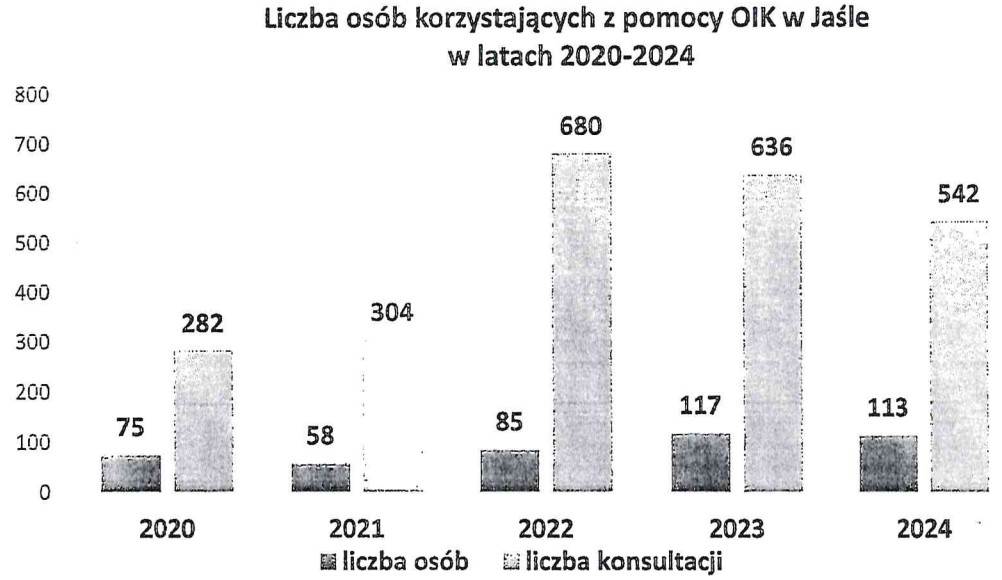
Analiza danych statystycznych Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle

Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle oferuje pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W Ośrodku można uzyskać specjalistyczną pomoc w formie interwencji kryzysowej, oddziaływań terapeutycznych, porad i konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, socjalnych i prawnych.

Poniższe dane obrazują liczbę osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle w latach 2020-2024.

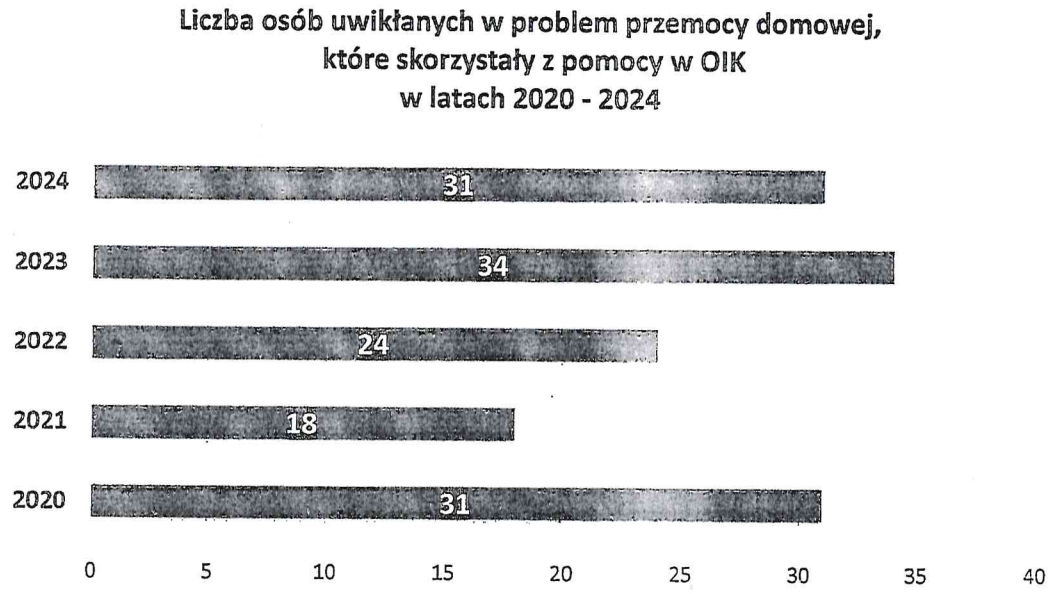
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy OIK w Jaśle w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne OIK w Jaśle

Jednym z zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaśle jest praca w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i udzielanie specjalistycznej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy. Liczbę osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy i wsparcia w Ośrodku w latach 2020-2024 obrazuje kolejny wykres.

Wykres 8. Osoby z problemem przemocy domowej korzystające z pomocy OIK w Jaśle w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne OIK w Jaśle

W latach 2024-2025 w siedzibie OIK w Jaśle zrealizowano program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Głównym celem programu była pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu jej stosowania oraz ukształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy życiowej w ramach pełnionych ról. Program obejmował 60 godzin zajęć grupowych i 2 godziny zajęć indywidualnych z każdym uczestnikiem programu. Warunkiem ukończenia programu było uczestnictwo w minimum 75% zajęć, tj. 46,5 h.

Do udziału w programie w roku 2024 przystąpiło 7, w tym 5 mężczyzn i 2 kobiety. Program ukończyło 5 osób. Natomiast w 2025 roku w programie uczestniczyło 9 osób, w tym 3 kobiety i 6 mężczyzn. Program ukończyło 5 osób.

Ponadto, osobom stosującym przemoc domową, oferuje się specjalistyczną pomoc psychologiczną w formie konsultacji indywidualnych o charakterze oddziaływań terapeutycznych i/lub poradnictwa w zakresie konstruktywnego radzenia sobie ze stresem, nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych bez używania przemocy.

Podsumowanie i wnioski:

- Na przestrzeni ostatnich 4 lat występuje tendencja spadkowa w zakresie liczby formularzy „Niebieska Karta – A" wszczętych przez funkcjonariuszy KPP w Jaśle.
- Grupę osób stosujących przemoc domową w zdecydowanej większości stanowią mężczyźni. Natomiast grupę osób, która doznaje przemocy stanowią przede wszystkim kobiety. Dzieci w rodzinie z problemem przemocy zawsze są narażone na zranienie i poczucie krzywdy także wtedy, gdy nie doświadczają przemocy w sposób bezpośredni.
- Na przestrzeni ostatnich 5 lat występuje silna korelacja między stosowaniem przemocy domowej a używaniem lub nadużywaniem alkoholu. Niemal połowa osób stosujących przemoc domową - w chwili interwencji - znajdowała się pod wpływem alkoholu lub innego środka psychoaktywnego.
- Najczęściej występującymi formami przemocy jest przemoc psychiczna i przemoc fizyczna.
- Zauważalna jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby aktów oskarżenia skierowanych przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk.
- Dane udostępnione przez Zespoły Interdyscyplinarne wskazują, że na przestrzeni lat 2020-2024 wyraźnie wzrosła liczba procedur Niebieskie Karty wszczętych przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- W latach 2020-2024 z pomocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku skorzystało łącznie 19 osób z terenu powiatu jasielskiego.
- Na przestrzeni lat, które obejmuje niniejsza diagnoza, ze specjalistycznej pomocy i wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jaśle skorzystało 448 osób, w tym 138 osób uwikłanych w problem przemocy domowej. Klientom Ośrodka udzielono łącznie 2444 porad i konsultacji.

Analiza
lokalnych czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Analiza lokalnych czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową pozwala na określenie mocnych stron systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego oraz ukazuje bariery i utrudnienia w skutecznym przeciwdziałaniu przemocy domowej. Została opracowana na podstawie danych własnych oraz informacji uzyskanych od ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu jasielskiego.

Lokalne czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową:

- działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze PCPR w Jaśle,
- działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle,
- interdyscyplinarna współpraca instytucji i służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu,
- dostęp do bezpłatnej specjalistycznej pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej,
- dostosowanie form pomocy do bieżących potrzeb – poradnictwo telefoniczne oraz online,
- wzrost wiedzy i świadomości lokalnej społeczności nt. problemu przemocy domowej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, organizowanie i realizowanie kampanii społecznych, edukacyjnych, informacyjnych oraz warsztatów profilaktycznych dla lokalnej społeczności,
- systematyczne aktualizowanie i rozpowszechnianie informatora o formach oferowanej pomocy dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej i osób znajdujących się w kryzysie na terenie powiatu jasielskiego,
- realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- realizacja powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- aktualna diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu,

- realizowanie procedury „Niebieskie Karty",
- działalność zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych,
- skuteczne rozwiązania prawne służące zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej,
- możliwość skorzystania przez osoby doznające przemocy domowej ze schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia funkcjonujących na terenie województwa,
- realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową,
- realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
- całoroczna rekrutacja do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym i programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- możliwość obligowania przez zespół interdyscyplinarny osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego – systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez pracowników działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Lokalne czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:

- obawa i lęk osoby doznającej przemocy przed reakcją osoby stosującej przemoc, eskalacją przemocy oraz przed wykluczeniem społecznym,
- zależność ekonomiczno-bytowa osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc domową,
- negatywne wzorce zachowań społecznych funkcjonujące w środowisku lokalnym, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- nieprawidłowe przekonania na temat zjawiska przemocy domowej, funkcjonujące w społeczeństwie mity i stereotypy przyzwalające na przemoc,
- brak wiary osób doznających przemocy domowej w skuteczność oferowanej pomocy,
- niechęć ze strony rodzin uwikłanych w problem przemocy do współpracy w zakresie rozwiązywania problemów, która wynika między innymi z wyuczonej bezradności lub obawy przed wtórną wiktymizacją,
- ukrywanie przemocy domowej wynikające z biernej postawy świadków, niskiej wiedzy na temat mechanizmów przemocy,

- brak całodobowego ośrodka oraz hostelu na terenie powiatu jasielskiego dla osób znajdujących się w kryzysie, w tym osób doznających przemocy domowej,
- wysoka korelacja stosowania przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych.

Rekomendacje:

1. Na terenie powiatu jasielskiego występują potrzeby związane z zapewnieniem pomocy w formie schronienia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym osobom doznającym przemocy domowej.
2. Należy podejmować działania zmierzające do rozbudowy sieci wsparcia dla osób znajdujących się w kryzysie, w tym dla osób doznających przemocy domowej.
3. Należy kontynuować działania informacyjne oraz edukacyjne na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości szukania pomocy, jak również na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu oraz środków psychoaktywnych.
4. Należy podejmować działania profilaktyczno-edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w celu ukazywania alternatywnych form spędzania czasu wolnego i zapobiegania występowaniu zachowań ryzykownych.
5. Należy kontynuować działania informacyjne na temat założeń merytorycznych i potencjalnych korzyści wynikających z udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym i psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.
6. Zjawisko przemocy domowej w wysokim stopniu koreluje z problemem nadużywania alkoholu/środków psychoaktywnych przez osoby stosujące przemoc domową. Należy dostosować działania pomocowe do w/w problemu.

4. Zasoby instytucjonalne działające w obszarze pomocy i wsparcia dla osób z problemem przemocy domowej w powiecie jasielskim

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga systemowego podejścia do problemu, jak również kompleksowych, zintegrowanych oraz interdyscyplinarnych działań, których celem jest zahamowanie zjawiska przemocy domowej poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy osobom dotkniętym przemocą, a także osobom stosującym przemoc. Dbanie o odpowiednie relacje rodzinne i partnerskie, ochrona dóbr osobistych, czy zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, spoczywa w dużej mierze na instytucjach państwowych, które powinny wspierać i obejmować pomocą osoby uwikłane w problem przemocy. Efektywność udzielanej pomocy jest w szczególności zależna od współpracy różnych instytucji pomocowych, jak również interdyscyplinarności działań podejmowanych w ramach ochrony osób doznających przemocy. Istotą tworzenia i realizacji niniejszego programu jest także przeciwdziałanie przemocy domowej poprzez działania profilaktyczne oraz edukację społeczeństwa lokalnego.

Osoby dotknięte problem przemocy domowej mogą skorzystać z dostępnych form specjalistycznej pomocy na terenie powiatu jasielskiego, tj.: specjalistycznego poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego, poradnictwa prawnego, pomocy psychologicznej, interwencji kryzysowej, psychoterapii, oddziaływań terapeutycznych, oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. W celu zapewniania kompleksowej pomocy osobom z powiatu jasielskiego, które doznają przemocy domowej i potrzebują pomocy w formie schronienia, w dniu 17 kwietnia 2015 roku zostało zawarte porozumienie w sprawie ustalenia zasad współpracy oraz podejmowanych wspólnych działań na rzecz osób doznających przemocy domowej pomiędzy Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lesku a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Oferta pomocowa oraz wszelkie działania podejmowane na rzecz osób z problemem przemocy domowej, mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa i wsparcia osobom doznającym przemocy oraz stworzenie warunków do poprawy sytuacji życiowej. Natomiast, oferta pomocy skierowana do osób stosujących przemoc, stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ma na celu wprowadzanie faktycznej zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

Na terenie powiatu jasielskiego działają następujące instytucje, które świadczą pomoc w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej:

- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle**

  ul. Modrzejewskiego 12, 38-200 Jasło

  tel. 13 448 58 38

  e-mail: oik@pcprjaslo.info

W ramach działalności Ośrodka świadczona jest bezpłatna, specjalistyczna pomoc dla osób znajdujących się w kryzysie, w tym dla osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową. Specjalistyczna pomoc udzielana jest formie:

- konsultacji psychologicznych i pedagogicznych – udzielanie wsparcia i specjalistycznej pomocy psychologicznej lub pedagogicznej osobom/rodzinom będącym w trudnych sytuacjach wywołanych kryzysami rodzinnymi, trudnościami wychowawczymi, problemami psychospołecznymi, problemami psychicznymi, w tym osobom uwikłanym w problem przemocy domowej;
- interwencji kryzysowej – która polega na prowadzeniu interdyscyplinarnych, profesjonalnych, celowych i skoordynowanych oddziaływań, wykorzystujących zasoby klienta w kryzysie, jego naturalnego otoczenia społecznego oraz instytucji pomagających, których celem jest ułatwienie odzyskania przezeń równowagi wewnętrznej i poczucia sprawczości oraz rozwiązania problemu stanowiącego podłoże doświadczenia kryzysowego;
- oddziaływań terapeutycznych – poprzez indywidualny kontakt z konkretną osobą, który ma na celu uświadomienie klientowi jego problemów, poszukiwanie ich przyczyn, pomoc w lepszym rozumieniu własnych przeżyć i zachowań;
- poradnictwa specjalistycznego – polegającego na informowaniu lub edukowaniu klientów oraz innych specjalistów (m.in. pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych) w zakresie spraw związanych z rozwiązywaniem problemu przemocy domowej oraz reagowaniem w sytuacjach kryzysowych, w tym związanych z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami; poradnictwo przyjmuje formę poradnictwa osobistego lub telefonicznego;
- działań interwencyjnych podejmowanych w odpowiedzi na docierające sygnały o przemocy, krzywdzeniu dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych poprzez wszczynanie procedury „Niebieskie Karty", prowadzenie rozmów interwencyjnych, współpracowanie

z instytucjami wymiaru sprawiedliwości, uczestniczenie w grupach diagnostyczno-pomocowych w celu udzielenia skutecznej i efektywnej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej;

- poradnictwa prawnego;
- poradnictwa socjalnego.

W okresie pandemii COVID-19 Ośrodek udzielał także pomocy w formie telefonicznej oraz online.

Kadra Ośrodka systematycznie podnosi swoje kwalifikacje oraz wiedzę i umiejętności, by w sposób profesjonalny udzielać pomocy osobom znajdującym się sytuacjach kryzysowych, w tym uwikłanym w problem przemocy domowej. Pracownicy Ośrodka są również członkami zespołów interdyscyplinarnych, jak również uczestniczą aktywnie w pracach grup diagnostyczno-pomocowych.

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle**
  Rynek 18, 38-200 Jasło
  tel. 13 448 34 40
  e-mail: pcprjaslo@pcprjaslo.info

- **Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jaśle**
  ul. Słowackiego 6, 38-200 Jasło
  tel. 13 446 45 46
  e-mail: sekretariat@pppjaslo.pl

- **Ośrodek Psychoterapii w Jaśle**
  ul. Floriańska 18, 38-200 Jasło
  tel. 13 44 063 33

- **Komenda Powiatowa Policji w Jaśle**
  ul. Sroczyńskiego 7
  tel. 47 829 53 10,
  e-mail: jaslo@rz.policja.gov.pl
  telefon zaufania – 47 8295 370

- **Rewir Dzielnicowych KPP w Jaśle**
  ul. Tadeusza Sroczyńskiego 7, 38-200 Jasło
  tel. 47 829 54 45

- **Posterunek Policji w Kołaczycach**
  ul. Szewska 11, 38-213 Kołaczyce
  tel. 47 829 55 20 lub 47 829 55 21

- **Posterunek Policji w Skołyszynie**
  38-242 Skołyszyn 18
  tel. 47 829 55 30

- **Posterunek Policji w Tarnowcu**
  38-204 Tarnowiec 74
  tel. 47 829 55 41

- **Komisariat Policji w Nowym Żmigrodzie**
  ul. Mickiewicza 1, 38-230 Nowy Żmigród
  tel. 47 829 55 70

- **Sąd Rejonowy w Jaśle**
  ul. Armii Krajowej 3
  tel. 13 446 20 80
  e-mail: sadrejonowy@jaslo.sr.gov.pl

- **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Sądzie Rejonowym w Jaśle**
  ul. Armii Krajowej 3
  tel. 13 448 62 77
  e-mail: zkss@jaslo.sr.gov.pl

- **Prokuratura Rejonowa w Jaśle**
  ul. Armii Krajowej 3
  tel. 13 446 26 83
  e-mail: biuro.podawcze.prjas@prokuratura.gov.pl

- **Szpital Specjalistyczny w Jaśle**
  ul. Lwowska 22, 38-200 Jasło
  tel. 13 446 20 41, 13 443 75 00
  e-mail: szpital@szpital.jaslo.pl

- **Poradnia Zdrowia Psychicznego w Jaśle**
  ul. Szopena 38, 38-200 Jasło
  tel. 13 443 77 19

- **Stowarzyszenie „Twój Potencjał"**
  ul. Floriańska 18
  tel. 13 440 63 33

- **Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle**
  ul. Szkolna 25, 38-200 Jasło
  tel. 13 443 70 10
  e-mail: mopsjaslo@mopsjaslo.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaśle**
  ul. Słowackiego 4, 38-200 Jasło
  tel. 13 448 13 57
  e-mail: gops.jaslo@onet.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzyskach**
  Brzyska 11a, 38-212 Brzyska
  tel. 13 446 01 03, 13 441 00 58
  e-mail: gops@brzyska.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębowcu**
  Dębowiec 101, 38-220 Dębowiec
  tel. 13 441 30 28
  e-mail: gopsdebowiec@interia.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kołaczycach**
  ul. Burmistrza Wiejowskiego 1, 38-213 Kołaczyce
  tel. 13 446 05 30
  e-mail: gopskolaczyce@gopskolaczyce.naszops.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krempnej**
  Krempna 32, 38-232 Krempna
  tel. 13 441 41 01
  e-mail: gops@krempna.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Żmigrodzie**
  ul. Mickiewicza 2, 38-230 Nowy Żmigród
  tel. 13 448 26 46
  e-mail: gops@gopsnowyzmigrod.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Osieku Jasielskim**
  Osiek Jasielski 112, 38-223 Osiek Jasielski
  tel. 13 425 50 02
  e-mail: gops@osiekjasielski.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skołyszynie**
  Skołyszyn 317, 38-242 Skołyszyn
  tel. 13 449 10 26
  e-mail: gopsskolyszyn@skolyszyn.pl

- **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowcu**
  Tarnowiec 211, 38-204 Tarnowiec
  tel. 13 425 55 02
  e-mail: gops@ugtarnowiec@interia.pl

Ponadto, na terenie województwa podkarpackiego funkcjonują specjalistyczne ośrodki wsparcia, w których osoby doznające przemocy domowej mogą uzyskać schronienie oraz specjalistyczną pomoc, tj.:

- **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku**
  ul. Jana Pawła II 18b, 38-600 Lesko
  tel. 13 492 72 52
  e-mail: sos2@powiat-leski.pl

W dniu 17.04.2015 roku zostało zawarte *„Porozumienie w sprawie ustalenia zasad współpracy oraz podejmowanych wspólnych działań na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie"* pomiędzy Powiatem Jasielskim a Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Lesku.

- **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Korytnikach**
  Korytniki 14, 37-741 Krasiczyn
  tel. 16 671 85 94
  e-mail: kontakt@sow-korytniki.pl

- **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Nowej Sarzynie**
  ul. Łukasiewicza 4, 37-310 Nowa Sarzyna
  tel. 17 241 38 13
  e-mail: sownowasarzyna@vp.pl

- **Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Gorzycach**
  ul. 11 Listopada 12, 39-432 Gorzyce
  tel. 15 836 28 69
  e-mail: sowgorzyce@onet.eu

Na terenie powiatu jasielskiego wszystkie osoby pokrzywdzone przemocą domową mogą skorzystać także z pomocy oferowanej przez Fundusz Sprawiedliwości.

Wykaz podmiotów udzielających wsparcia w ramach Sieci Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem dostępna jest na stronie internetowej: www.funduszsprawiedliwosci.gov.pl/pl/znajdz-osrodek-pomocy.

5. Cele, obszary i działania realizacji Programu

Cel główny programu:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie jasielskim.

Obszar 1: Profilaktyka. Diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.							
Lp.	**ZADANIE DO REALIZACJI**	**REALIZATOR**	**PODMIOTY WSPIERAJĄCE**	**TERMIN REALIZACJI**	**ODBIORCY**	**WSKAŹNIKI**	**WARTOŚĆ DOCELOWA W 2030 ROKU**
1.1.	Diagnoza skali zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu jasielskiego.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– zespoły interdyscyplinarne, – policja, – prokuratura, – sow	2026 - 2030	– mieszkańcy powiatu jasielskiego, – instytucje, służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	– liczba opracowanych diagnoz	5
1.2.	Opracowanie i realizacja kampanii edukacyjnych i profilaktycznych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– ośrodki pomocy społecznej, – Wydział Edukacji Starostwa Powiatowego	2026 – 2030	– mieszkańcy powiatu jasielskiego, – instytucje, służby działające	– liczba lokalnych kampanii społecznych	5

			w Jaśle, – organizacje pozarządowe		w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej		
1.3.	Współpraca z kościołem lub związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami pozarządowymi w celu prowadzenia działań informacyjno-edukacyjnych na temat zjawiska przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– organizacje pozarządowe, – kościoły, – związki wyznaniowe	2026 - 2030	– mieszkańcy powiatu jasielskiego	– liczba zrealizowanych działań	5
1.4.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– ośrodki pomocy społecznej, – poradnia psychologiczno-pedagogiczna, – policja, – sąd, – jednostki ochrony zdrowia, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– rodzice/opiekunowie dzieci i młodzieży z terenu powiatu jasielskiego	– liczba zrealizowanych programów, – liczba osób uczestniczących w programie	1 200

Obszar 2: Ochrona, pomoc oraz wsparcie osób doznających przemocy domowej.

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.							
Lp.	**ZADANIE DO REALIZACJI**	**REALIZATOR**	**PODMIOTY WSPIERAJĄCE**	**TERMIN REALIZACJI**	**ODBIORCY**	**WSKAŹNIKI**	**WARTOŚĆ DOCELOWA W 2030 ROKU**
2.1.	Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	– Starostwo Powiatowe w Jaśle	– PCPR w Jaśle, – OIK w Jaśle, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby znajdujące się w sytuacjach kryzysowych, w tym osoby uwikłane w problem przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba utworzonych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, – liczba funkcjonujących ośrodków interwencji kryzysowej, – liczba utworzonych innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej	1 1 1
2.2.	Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– ośrodki pomocy społecznej, – gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, – jednostki ochrony zdrowia, – policja, – sąd,	2026 - 2030	– instytucje, służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	– liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	1

			– organizacje pozarządowe				
2.3.	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle	2026 - 2030	– mieszkańcy powiatu jasielskiego, – instytucje, służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	– liczba opracowanych materiałów informacyjnych	5
2.4.	Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych, – liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych	100 25
2.5.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty".	– OIK w Jaśle	– PCPR w Jaśle	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty"	10

2.6.	Realizacja na rzecz osób doznających przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– jednostki ochrony zdrowia, – ośrodki pomocy społecznej, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa, w tym: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, – liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej lub grupowej, – liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia	125 100 25
2.7.	Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– jednostki ochrony zdrowia, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba opracowanych i zrealizowanych programów terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej, – liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych dla osób doznających przemocy domowej, – liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne,	1 25 25

						– liczba osób, które uczestniczyły w terapii indywidualnej psychologicznej	100
2.8.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– zespoły interdyscyplinarne, – ośrodki pomocy społecznej	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba powiatowych ośrodków wsparcia, – liczba ośrodków interwencji kryzysowej, – liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających, przemocy domowej	1 1 1
2.9.	Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– zespoły interdyscyplinarne, – ośrodki pomocy społecznej, – sow	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym z pomocy w formie schronienia	10
2.10.	Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle, – policja	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba lokalnych linii telefonicznych	1

	zaufania dla osób doznających przemocy domowej.						
2.11.	Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle, – ośrodki pomocy społecznej, – sąd	2026 - 2030	– dzieci doznające przemocy z terenu powiatu jasielskiego	– liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia, – liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony, o której mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej – liczba stwierdzonej przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, – liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony,	5 5 1 1

						przełożonych osób, które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony	
2.12.	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– zespoły interdyscyplinarne, – policja	2026 - 2030	– osoby doznające przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego	– liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała	10

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.							
Lp.	**ZADANIE DO REALIZACJI**	**REALIZATOR**	**PODMIOTY WSPIERAJĄCE**	**TERMIN REALIZACJI**	**ODBIORCY**	**WSKAŹNIKI**	**WARTOŚĆ DOCELOWA W 2030 ROKU**
3.1.	Ewidencjonowanie instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych,	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– organizacja pozarządowe	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową z terenu powiatu jasielskiego, – instytucje,	– aktualizacja na stronach internetowych powiatów (starostwo powiatowe)	5

	które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.				służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	informatora zawierającego bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec sprawców przemocy domowej	
3.2.	Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu jasielskiego, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku.	– PCPR w Jaśle, – OIK w Jaśle	– sąd, – prokuratura rejonowa, – policja, – gminy	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową z terenu powiatu jasielskiego, – instytucje, służby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	– liczba przekazanych aktualnych informatorów zawierających bazy teleadresowe w wersji elektronicznej	130
3.3.	Opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– organizacja pozarządowe	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	5

3.4.	Zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych w każdym powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– organizacje pozarządowe	2026 – 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– całoroczna dostępność uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych w powiecie jasielskim	5
3.5.	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– policja, – sąd	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową, – osoby doznające przemocy domowej	– liczba podmiotów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa	1 50 50

						w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,	45 40 5 5

						– liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	2
3.7.	Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową, – osoby doznające przemocy domowej	– liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	10
3.8.	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	5
3.9.	Zapewnienie dostępu do programów psychologiczno-terapeutycznych w każdym	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– całoroczna dostępność uczestnictwa	5

	powiecie przez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach.					w programach psychologiczno-terapeutycznych w powiecie jasielskim	
3.10.	Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	– OIK w Jaśle, – PCPR w Jaśle	– sąd, – policja	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– liczba podmiotów realizujących programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskowała do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, – liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	1 15 15

						– liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	10
						– liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	8
						– liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	5
						– liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	5
						– liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się	1

						od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	
3.11.	Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową	– liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej	2
3.12.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle, – organizacje pozarządowe	2026 - 2030	– osoby stosujące przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	– liczba programów edukacyjnych lub/i wspierających realizowanych w powiecie, – liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową	1 10

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel szczegółowy 4: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.							
Lp.	**ZADANIE DO REALIZACJI**	**REALIZATOR**	**PODMIOTY WSPIERAJĄCE**	**TERMIN REALIZACJI**	**ODBIORCY**	**WSKAŹNIKI**	**WARTOŚĆ DOCELOWA W 2030 ROKU**
4.1.	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle – zespoły interdyscyplinarne – członkowie grup diagnostyczno-pomocowych	2026 - 2030	– członkowie zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych z terenu powiatu jasielskiego	– liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych, – liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	5 50
4.2.	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in.: superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	– PCPR w Jaśle	– OIK w Jaśle	2026 - 2030	– osoby z terenu powiatu jasielskiego pracujące bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc domową	– liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego, – liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, – liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych	5 5 5

6. Adresaci Programu

Ze względu na znaczenie i skalę zjawiska przemocy domowej, adresatami „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030" są wszyscy mieszkańcy powiatu jasielskiego.

Działania określone w Programie skierowane są do następujących grup odbiorców:

- osób doznających przemocy domowej,
- osób stosujących przemoc domową,
- dzieci i młodzieży, w tym szczególnie z grup podwyższonego ryzyka oraz ich rodziców,
- osób dorosłych i rodzin z grup ryzyka, w tym z problemem uzależnienia,
- osób zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy domowej i pomocą osobom i rodzinom z tym problemem,
- podmiotów publicznych, społecznych i prywatnych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

7. Sposób realizacji Programu

Realizatorem i koordynatorem działań zawartych w Programie będzie Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle we współpracy z podmiotami i instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, m.in.: policją, sądem, zespołami interdyscyplinarnymi, ośrodkami pomocy społecznej, gminnymi komisjami rozwiązywania problemów alkoholowych, placówkami oświatowymi, jednostkami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi.

8. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Programu

„Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030" będzie monitorowany przez Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle w oparciu o wskaźniki działań m.in. poprzez analizę sprawozdań składanych corocznie przez podmioty realizujące zadania określone w Programie.

Program podlegał będzie ewaluacji, która będzie polegała na ocenie procesu realizacji Programu, a także jego efektów. Zostanie dokonana na podstawie analizy ilościowej i jakościowej pod kątem oceny efektów działań i ich stopnia zgodności z założonymi celami

i rezultatami. Do ewaluacji zostaną wykorzystane następujące metody: ankieta, obserwacja, analiza dokumentów (sprawozdań, protokołów, zaświadczeń, list obecności itp.). Ewaluacja będzie przeprowadzona do końca marca – po zakończeniu każdego roku realizacji Programu. Po zakończeniu realizacji Programu zostanie przeprowadzona ewaluacja końcowa. Wyniki ewaluacji będą podstawą do ewentualnej modyfikacji ujętych w nim celów oraz przewidzianych zadań.

Ocena realizacji Programu w formie sprawozdania zostanie przedstawiona Radzie Powiatu w Jaśle i stanowić będzie integralną część sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

9. Finansowanie Programu

Środki finansowe na realizację „Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030" pochodzą z budżetu Powiatu Jasielskiego. Ponadto, źródłem finasowania mogą być również środki finansowe pochodzące:

- z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
- z budżetu państwa na finansowanie realizacji zadań zleconych,
- z innych programów i grantów,
- z budżetu Wojewody Podkarpackiego.

10. Przewidywane efekty realizacji Programu

Założeniem niniejszego Programu jest zwiększenie skuteczności świadczonej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie jasielskim poprzez:

1. Podniesienie świadomości społeczności lokalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz dostarczanie wiedzy mieszkańcom powiatu jasielskiego na temat zjawiska przemocy domowej, jak również konsekwencji jej doświadczania i stosowania.
2. Poszerzenie działań profilaktycznych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
3. Usprawnienie systemu pomocy i ochrony osób/rodzin dotkniętych przemocą oraz zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej.
4. Zwiększenie dostępności do specjalistycznej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy domowej.

5. Podniesienie jakości działań podejmowanych wobec osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową.
6. Systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz świadczenia specjalistycznej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy.

Podsumowanie

Skuteczność działań realizowanych w ramach niniejszego Programu zależna jest od szeroko pojętej współpracy różnych instytucji funkcjonujących na terenie powiatu jasielskiego, które spotykają się ze zjawiskiem przemocy domowej.

Interdyscyplinarność działań instytucji i osób, profesjonalizm udzielanej pomocy, świadomość wagi problemu może w dużej mierze przyczynić się do usprawnienia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy i reagowania na przemoc domową. Wszechstronne podejście do działań mających na celu rozpoznanie i zapobieganie przemocy powinno zapobiegać wykluczeniu społecznemu osób uwikłanych w przemoc domową, jak również wtórnej wiktymizacji osób doznających przemocy domowej.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers